ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1979

Vyhlásené: 19.06.1979 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

60

VYHLÁŠKA
Ministerstva školstva Českej socialistickej republiky
z 25. apríla 1979
o inšpekcii výchovy a vzdelávania

Ministerstvo školstva Českej socialistickej republiky ustanovuje podľa § 20 zákona Českej národnej rady č. 77/1978 Zb. o štátnej správe v školstve a § 37 ods. 1 zákona č. 89/1958 Zb. o výchove dorastu na povolanie v učebnom pomere (učňovský zákon):

Úlohy inšpekcie výchovy a vzdelávania

§ 1

(1) Inšpekcia výchovy a vzdelávania1) sa vykonáva:

a) na školách a v školských zariadeniach, ktoré spravujú národné výbory,

b) v predškolských zariadeniach, ktoré zriaďujú socialistické organizácie,

c) v ústredných orgánoch, organizáciách a zariadeniach pre výchovu mládeže, ktoré zodpovedajú za prípravu mládeže na robotníckej povolania,1)

d) na školách v pôsobnosti iných ústredných orgánov,1)

e) na národných výboroch,

f) v školských zariadeniach priamo riadených Ministerstvom školstva Českej socialistickej republiky (ďalej len „ministerstvo školstva“.2)

(2) Inšpekcia výchovy a vzdelávania podľa tejto vyhlášky sa nevzťahuje:

a) na vojenské školy, školy Zboru národnej bezpečnosti, školy Zboru nápravnej výchovy Českej socialistickej republiky, podnikové a družstevné výchovné zariadenia a výchovné zariadenia spoločenských organizácií,

b) na jasle,

c) na kontrolu hospodárskeho zabezpečenia škôl a školských zariadení s výnimkou kontroly vytvárania potrebných materiálno-technických podmienok ich účinnej práce; nevzťahuje sa ani na kontrolu hospodárenia s prostriedkami zverenými školám a školským zariadeniam, ktorú vykonávajú podľa osobitných predpisov iné orgány.

(3) Na školách v pôsobnosti iných ústredných orgánov [odsek 1 písm. d)] kontroluje inšpekcia výchovy a vzdelávania len uplatňovanie zásad ustanovených ministerstvom školstva pre ideové a pedagogické riadenie škôl a vyučovanie všeobecno-vzdelávacích predmetov.

§ 2

(1) Inšpekcia výchovy a vzdelávania vychádza vo svojej činnosti zo záväzného plánu hlavných úloh inšpekcie výchovy a vzdelávania ustanoveného ministerstvom školstva,3) z hlavných úloh ministerstva školstva a ďalej z požiadaviek jednotlivých orgánov štátnej správy.

(2) Úlohy inšpekcie výchovy a vzdelávania:

a) kontrola úrovne, účinnosti a výsledkov výchovno-vzdelávacieho procesu včítane výchovy mimo vyučovania organizovanej školami a školskými zariadeniami,

b) kontrola ideovo-politickej, pedagogickej a odbornej úrovne riaditeľov a pedagogických pracovníkov, kontrola úrovne a účinnosti ideovo-politického, pedagogického a odborného riadenia škôl a školských zariadení, vytváranie priaznivých kádrových a materiálno-technických podmienok ich účinnej práce a účelného využívania materiálno-technických podmienok vo výchovnom a vzdelávacom procese,

c) kontrola dodržiavania právnych predpisov a iných opatrení pre prácu škôl a školských zariadení a právnych predpisov a iných opatrení na jednotný výkon štátnej správy v školstve na školách a v školských zariadeniach a v orgánoch štátnej správy nižšieho stupňa,

d) odborná pedagogická pomoc riaditeľom a ostatným pedagogickým pracovníkom škôl a školských zariadení pri odstraňovaní zistených nedostatkov vo výchovno-vzdelávacom procese a v jeho riadení,

e) zovšeobecňovanie a rozširovanie pokrokových pracovných metód a dobrých skúseností z práce škôl a školských zariadení a zovšeobecňovanie poznatkov z realizácie školskej politiky,

f) účasť na hodnotení práce riaditeľov škôl a školských zariadení a školských inšpektorov orgánov štátnej správy nižšieho stupňa, predkladanie odporúčaní na zlepšenie kádrovej situácie na školách a v školských zariadeniach, predkladanie podnetov na odmieňanie a vyznamenávanie pedagogických pracovníkov škôl a školských zariadení a školských inšpektorov orgánov štátnej správy nižšieho stupňa, prípadne podnetov na zavedenie disciplinárneho konania s týmito pracovníkmi,

g) vyšetrovanie sťažností na riaditeľov škôl a školských zariadení týkajúcich sa ich riadiacej činnosti, ideovo-politického a pedagogického pôsobenia, v súčinnosti s nimi aj sťažností na nedostatky v ideovo-politickom a pedagogickom pôsobení ostatných pedagogických pracovníkov a sťažností na činnosť inšpekcie výchovy a vzdelávania orgánov štátnej správy nižšieho stupňa,

h) predkladanie informácií z inšpekčnej činnosti o úrovni a výsledkoch výchovno-vzdelávacej práce škôl a školských zariadení a ich riadenia, o nedostatkoch a vznikajúcich problémoch s návrhmi na ich riešenie príslušnému orgánu národného výboru a vyššiemu orgánu štátnej správy; upozorňovanie iných organizácií a orgánov na zistené nedostatky a problémy, na potrebu ich riešenia v pôsobnosti týchto orgánov a organizácií,

i) spolupráca s ostatnými kontrolnými orgánmi, ktoré vykonávajú kontrolnú činnosť na školách a v školských zariadeniach a na národných výboroch.

§ 3
Členenie inšpekcie výchovy a vzdelávania

(1) Inšpekcia výchovy a vzdelávania sa člení na školskú inšpekciu a štátny dozor na prípravou mládeže na robotnícke povolania.4)

(2) Školskú inšpekciu vykonávajú ministerstvo školstva, krajské národné výbory a okresné národné výbory. Štátny dozor nad prípravou mládeže na robotnícke povolania vykonávajú ministerstvo školstva a krajské národné výbory.4)

§ 4
Školská inšpekcia okresného národného výboru

Školská inšpekcia okresného národného výboru (ďalej len „okresná školská inšpekcia“) sa vzťahuje na školy a školské zariadenia odborne vedené okresným národným výborom a na miestne (mestské) národné výbory. Jej obsahom sú úlohy uvedené v § 2.

§ 5
Školská inšpekcia krajského národného výboru

(1) Školská inšpekcia krajského národného výboru (ďalej len „krajská školská inšpekcia“) sa vzťahuje na školy a školské zariadenia odborne vedené krajským národným výborom, na školy a školské zariadenia odborne vedené okresným národným výborom, na školy v pôsobnosti iných ústredných orgánov a na národné výbory nižších stupňov. Jej obsahom sú úlohy uvedené v § 2.

(2) Na školách odborne vedených krajským národným výborom - s výnimkou stredných zdravotníckych škôl - krajská školská inšpekcia ďalej kontroluje:

a) organizáciu a priebeh prijímania na štúdium na stredných školách a maturitných skúšok,

b) úroveň prevádzkovej praxe vykonávanej žiakmi škôl v organizáciách,

c) či riaditelia škôl sledujú uplatňovanie absolventov v praxi a ako využívajú získané poznatky na zlepšovanie výchovnej a vzdelávacej práce škôl.

(3) Na úseku škôl a školských zariadení odborne vedených okresným národným výborom krajská školská inšpekcia metodicky usmerňuje činnosť okresnej školskej inšpekcie, poskytuje jej odbornú a metodickú pomoc, zovšeobecňuje poznatky z jej činnosti a kontroluje a hodnotí jej účinnosť. Na zabezpečenie svojich úloh vykonáva krajská školská inšpekcia na školách a v školských zariadeniach uvedených v predchádzajúcej vete v potrebnom rozsahu inšpekčnú činnosť.

(4) Na školách v pôsobnosti iných ústredných orgánov krajská školská inšpekcia kontroluje:

a) uplatňovanie a dodržiavanie zásad ustanovených ministerstvom školstva pre ideové a pedagogické riadenie škôl,

b) úroveň a výsledky vyučovania všeobecnovzdelávacích predmetov.

§ 6
Štátny dozor nad prípravou mládeže na robotnícke povolania krajského národného výboru

(1) Štátny dozor nad prípravou mládeže na robotnícke povolania krajského národného výboru (ďalej len „krajský štátny dozor“) sa vzťahuje na zariadenie pre výchovu mládeže na robotnícke povolania5) a na organizácie, ktoré zodpovedajú za prípravu mládeže na robotnícke povolania. Jeho obsahom sú úlohy uvedené v § 2.

(2) Krajský štátny dozor ďalej kontroluje:

a) plnenie plánu prijímania žiakov a učňov a uzavieranie učebných zmlúv,

b) organizáciu a priebeh prijímania na štúdium, záverečných učňovských skúšok a maturitných skúšok,

c) či sa žiaci a učni zamestnávajú iba prácami v súlade s učebnými plánmi a učebnými osnovami, či pracovné a životné podmienky žiakov a učňov priaznivo ovplyvňujú ich všestranný rozvoj a či sa dodržiava ustanovená organizácia školského roka,

d) účelné rozmiestňovanie a hospodárne využívanie zariadení pre výchovu mládeže na robotnícke povolania v súlade s výchovno- vzdelávacími cieľmi.

§ 7
Školská inšpekcia ministerstva školstva

(1) Školská inšpekcia ministerstva školstva (ďalej len „ústredná školská inšpekcia“ sa vzťahuje na školy a školské zariadenia odborne vedené národnými výbormi, na národné výbory, na školské zariadenia priamo riadené ministerstvom školstva a na školy v pôsobnosti iných ústredných orgánov. Jej obsahom sú úlohy uvedené v § 2 a § 5 ods. 2 a 4.

(2) Ústredná školská inšpekcia metodicky usmerňuje činnosť školskej inšpekcie národných výborov, poskytuje jej odbornú a metodickú pomoc, zovšeobecňuje poznatky z jej činnosti a kontroluje a hodnotí jej účinnosť. Na zabezpečenie svojich úloh vykonáva ústredná školská inšpekcia v potrebnom rozsahu inšpekčnú činnosť na školách a v školských zariadeniach odborne vedených národnými výbormi.

§ 8
Štátny dozor nad prípravou mládeže na robotnícke povolania ministerstva školstva

(1) Štátny dozor nad prípravou mládeže na robotnícke povolania ministerstva školstva (ďalej len „ústredný štátny dozor“) sa vzťahuje na ústredné orgány, organizácie a zariadenia pre výchovu mládeže, ktoré zodpovedajú za prípravu mládeže na robotnícke povolania. Jeho obsahom sú úlohy uvedené v § 2 a § 6 ods. 2.

(2) Ústredný štátny dozor metodicky usmerňuje činnosť krajského štátneho dozoru, poskytuje mu odbornú a metodickú pomoc, zovšeobecňuje poznatky z jeho činnosti a kontroluje a hodnotí jeho účinnosť. Na zabezpečenie svojich úloh vykonáva ústredný štátny dozor v potrebnom rozsahu inšpekčnú činnosť v zariadeniach pre výchovu mládeže na robotnícke povolania.

(3) Ústredný štátny dozor kontroluje dodržiavanie zásad pre riadenie prípravy mládeže na robotnícke povolania a zásad pre vykonávanie rezortného dozoru nad prípravou mládeže na robotnícke povolania na ústredných orgánoch a na generálnych riaditeľstvách výrobných hospodárskych jednotiek, prípadne na orgánoch, ktoré plnia obdobnú funkciu.

§ 9

(1) Školskí inšpektori majú tieto práva a povinnosti:

a) v súlade so zásadami na zabezpečenie kontroly v národnom hospodárstve a v štátnej správe6) vykonávať plánovite, sústavne a hospodárne celkové, tematické a následné inšpekcie na školách, v školských zariadeniach a ostatných organizáciách a kontrolovať úroveň ideovo-politickej, pedagogickej, odbornej a metodickej práce riaditeľov a ďalších pedagogických pracovníkov,

b) vykonávať previerky vedomostí a zručností žiakov a učňov s cieľom zistiť, či ich úroveň zodpovedá ustanoveným požiadavkám a klasifikácii,

c) získavať od pracovníkov kontrolovaných organizácií a od príslušných orgánov, ktoré tieto organizácie riadia, informácie potrebné pre výkon inšpekcie,

d) ukladať riaditeľom, prípadne ďalším pracovníkom škôl a školských zariadení záväzné pokyny týkajúce sa obsahu a organizácie výchovno-vzdelávacieho procesu,7)

e) preverovať prácu školských inšpektorov orgánov štátnej správy nižšieho stupňa, inštruovať a metodicky usmerňovať ich činnosť,

f) dočasne zastaviť výkon nezákonného alebo pedagogicky nesprávneho opatrenia učiteľa, riaditeľa školy alebo školského zariadenia alebo školského inšpektora orgánu štátnej správy nižšieho stupňa a informovať o tom orgán príslušný na urobenie nápravy,7)

g) vyšetrovať pridelené sťažnosti a využívať ich obsah a podnety pracujúcich pri inšpekcii,

h) spracúvať z inšpekcií protokoly, správy a záznamy; prerokúvať výsledky inšpekcií s príslušnými vedúcimi pracovníkmi a vyžadovať od nich prijatie opatrení na odstránenie zistených nedostatkov, prípadne podanie správy o plnení týchto opatrení,

i) zisťovať účinnosť opatrení usmerňujúcich činnosť škôl a školských zariadení a včas upozorňovať na vznikajúce nedostatky a problémy,

j) podporovať v súčinnosti s príslušnými odborovými orgánmi a organizáciami rozvoj iniciatívy a aktivity školských pracovníkov,

k) podieľať sa na vyhľadávaní pedagogických pracovníkov vhodných na vedúce funkcie.

(2) Na posúdenie špecifických otázok pri výkone inšpekčnej činnosti môže školský inšpektor prizvať poradcov vybraných z radov skúsených pedagogických pracovníkov alebo odborníkov z praxe.

§ 10

Povinnosti organizácií, v ktorých sa vykonáva inšpekcia výchovy a vzdelávania

Organizácie sú povinné:

a) umožňovať školským inšpektorom vstup do svojich objektov a poskytovať im všetky informácie potrebné na plnenie úloh inšpekcie výchovy a vzdelávania včítane informácií o plnení prijatých opatrení na odstránenie zistených nedostatkov,

b) rozhodovať bez prieťahov o opatreniach, ktoré navrhuje inšpekcia, a prijaté opatrenia plniť,

c) odstraňovať bez prieťahov inšpekciou zistené nedostatky, ktorými sa porušil zákon alebo iné právne predpisy, záväzné pokyny a opatrenia.

§ 11

Rezortný dozor nad prípravou mládeže na robotnícke povolania

Rezortný dozor nad prípravou mládeže na robotnícke povolania sa riadi zásadami, ktoré tvoria prílohu tejto vyhlášky.

Záverečné ustanovenia

§ 12

Zrušujú sa:

1. vyhláška Ministerstva školstva a kultúry č. 36/1959 Ú. l. o štátnom dozore na výchovu učňov,
2. smernice na vykonávanie štátneho dozoru na výchovu učňov - čiastka 11/1959 Ú. l.,
3. smernice Ministerstva školstva a kultúry o školskom dozore z 31. augusta 1961 č. 41.408/61-I/1 (Vestník MŠK 1961, str. 334) v znení smerníc z 25. januára 1962 č. 56 607/61-IX (Vestník MŠK 1962, str. 61).

§ 13

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. júlom 1979.

Minister:

Vondruška v. r.

Zásady pre výkon rezortného dozoru nad prípravou mládeže na robotnícke povolania

Čl. 1

Rezortný dozor nad prípravou mládeže na robotnícke povolania (ďalej len „rezortný dozor“) vykonávajú ústredné orgány, a pokiaľ ide o výchovu učňov pre miestne hospodárstvo, krajské národné výbory,7) a to najmä na stredných odborných učilištiach a strediskách praktického vyučovania; na odborných učilištiach, v učňovských strediskách a na pracoviskách mladistvých v pracovnom pomere vykonávajú rezortný dozor aj generálne riaditeľstvá výrobných hospodárskych jednotiek alebo orgány, ktoré plnia obdobnú funkciu. Orgány uvedené v predchádzajúcej vete vykonávajú rezortný dozor svojimi pracovníkmi ustanovenými pre výkon rezortného dozoru.

Čl. 2

(1) Hlavnou úlohou rezortného dozoru je kontrolovať:

a) stav a úroveň prípravy mládež na robotnícke povolania a výsledky ideovo-politickej a výchovno-vzdelávacej činnosti na stredných odborných učilištiach, odborných učilištiach, strediskách praktického vyučovania, učňovských strediskách a na pracoviskách mladistvých, ktorí po skončení povinnej školskej dochádzky nastúpili priamo do pracovného pomeru,

b) ako orgány, organizácie a zariadenia pre výchovu mládeže, ktoré zodpovedajú za prípravu mládeže na robotnícke povolania, dodržiavajú a plnia úlohy vyplývajúce zo všeobecne záväzných právnych predpisov a z iných pokynov a opatrení v tejto oblasti, najmä úlohy vyplývajúce z predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a predpisov o finančnom a hmotnom zabezpečení žiakov a učňov,

c) ako sa zriaďujú, organizujú, kádrovo zabezpečujú a materiálne vybavujú stredné odborné učilištia, odborné učilištia, strediská praktického vyučovania, učňovské strediská a iné pracoviská, na ktorých sa pripravuje mládež na robotnícke povolania,

d) metódy náboru mládeže na robotnícke povolania, plnenie plánu prijímania mládeže do prípravy na robotnícke povolania, dodržiavanie predpisov upravujúcich uzavieranie učebných zmlúv, prípadne pracovných zmlúv mladistvých, a pracovného zaradenia vyučených po skončení učebného pomeru podľa získanej kvalifikácie,

e) ako sa plnia učebné plány a učebné osnovy, či sa dodržiava časový rozvrh praktickej prípravy, odborného výcviku a teoretického vyučovania, či je podľa učebných osnov zabezpečené dostatočné množstvo vhodnej práce pre praktickú prípravu alebo pre odborný výcvik, či stroje, nástroje, zariadenia, pomôcky, pracovné miesta a pracovné prostriedky vyhovujú požiadavkám bezpečnosti a hygieny práce a úroveň stravovania a ubytovania mladistvých.

(2) Na posúdenie špecifických otázok pri výkone dozoru môže rezortný dozor prizvať poradcov vybraných z radov skúsených pedagogických pracovníkov zariadení pre výchovu mládeže na robotnícke povolania.

(3) Rezortný dozor vyhodnocuje závery a výsledky svojich zistení a navrhuje príslušným orgánom a organizáciám opatrenia smerujúce k zlepšeniu prípravy mládeže na robotnícke povolania.

(4) Rezortný dozor v spolupráci so štátnym dozorom zabezpečuje pre pracovníkov vykonávajúcich rezortný dozor metodické inštruktáže a výmenu skúseností tak, aby sa zabezpečil jednotný postup pri výkone rezortného dozoru.

Čl. 3

Pracovníci rezortného dozoru sú oprávnení navrhovať vedúcemu orgánu alebo organizácie, ktorý zodpovedá za prípravu mládeže na robotnícke povolania:

a) opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov,

b) pochvaly, odmeny alebo iné ocenenia pracovníkom, ktorí dosahujú v príprave mládeže na robotnícke povolania mimoriadne dobré výsledky,

c) zavedenie disciplinárneho konania s pracovníkmi, ktorí porušili svoje povinnosti.

Čl. 4

Podľa týchto zásad vypracujú ústredné orgány, ktoré zodpovedajú za prípravu mládeže na robotnícke povolania, vlastné opatrenia pre výkon rezortného dozoru.

1) § 16 zákona Českej národnej rady č. 77/1978 Zb. o štátnej správe v školstve.

2) § 14 ods. 2 písm. h) zákona Českej národnej rady č. 77/1978 Zb.

3) § 20 zákona Českej národnej rady č. 77/1978 Zb.

4) § 17 zákona Českej národnej rady č. 77/1978 Zb.

5) Stredné odborné učilištia s výnimkou stredných odborných učilíšť, ktoré poskytujú iba teoretickú prípravu, odborné učilištia, učňovské strediská a strediská praktického vyučovania.

6) Zásady č. 40/1975 Zb. zabezpečenia kontroly v národnom hospodárstve a v štátnej správe Českej socialistickej republiky schválené uznesením vlády Českej socialistickej republiky z 26. marca 1975 č. 60.

7) § 19 zákona Českej národnej rady č. 77/1978 Zb.

8) § 30 ods. 3 zákona č. 89/1958 Zb. o výchove dorastu na povolanie v učebnom pomere (učňovský zákon).

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.